

SXEDIO.53Q

14/27.5.1922: Ο ΛΟΥΚΗΣ Ζ.ΠΙΕΡΙΔΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΤΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΕΝΩ Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΕΙ ΤΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ

Πέραν των αποφάσεων για σαμποτάρισμα των επικείμενων εκλογών του **1922** για τη ανάδειξη νέων βουλευτών στο Νομοθετικό, το Εθνικό Συμβούλιο άρχισε πιέσεις προς τις άλλες κατευθύνσεις για να αποτρέψει κάθε μορφής συνεργασία με την τοπική Κυβέρνηση.

Ενας τέτοιος συνεργάτης των Βρετανών ήταν ο Λουκής Ζ. Πιερίδης από τη Λάρνακα που ήταν μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου και το Εθνικό Συμβούλιο τον κάλεσε αμέσως να παραιτηθεί.

Ο Λουκής Ζ. Πιερίδης αναγκάστηκε να υπακούσει στις οδηγίες του Συμβουλίου.

Λεπτομέρειες έδινε η "Ελευθερία" στις εκδόσεις της **7/20** και **14/27** Μαΐου **1922:**

"Ο εκ Λάρνακος κ. Λουκής Ζ. Πιερίδης, όστις ως γνωστόν διωρίσθη υπό της Κυβερνήσεως ως μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου απηύθυνεν εσχάτως εις τον Μ. Αρχιεπίσκοπον ως πρόεδρον του Εθνικού Συμβουλίου επιστολήν εις απάντησιν γράμματος το οποίον είχε αποστείλει εις αυτόν το Εθνικόν Συμβούλιον, διά του οποίου υπεδείκνυσεν εις αυτόν ότι η αποδοχή της θέσεως του Εκτελεστικού Συμβουλίου είναι επιζήμιος δια την Κυπριακήν υπόθεσιν.

Καίτοι ο κ. Λ. Ζ. Πιερίδης κατ' αρχάς εδήλωσεν ότι θα υπέβαλλε παραίτησιν, εν τούτοις διά της εν λόγω επιστολής του προς τον Μ. Αρχιεπίσκοπον υποβάλλει νέας σκέψεις του εις το Εθνικόν Συμβούλιον και δηλοί ότι δεν θεωρεί επί του παρόντος πρόσφορον να παραιτηθή.

Το Συμβούλιον απηύθυνεν απαντητικήν επιστολήν εις τον εκ Λάρνακος κ. Λ. Ζ. Πιερίδην, δι' ης υποδεικνύει αυτώ ότι λόγοι εθνικοί επιβάλλουσι την παραίτησιν αυτού από του αξιώματος του ως μέλους

του Εκτελεστικού Συμβουλίου. Καθ' α επιστέλλει ημίν ο εκ Λάρνακος ανταποκριτής μας, όστις τυγχάνει καλώς πληροφορημένος, ο κ. Λουκής Πιερίδης απηύθυνε χθες επιστολήν εις τον Μ. Αρχιεπίσκοπον, ως Πρόεδρον του Εθνικού Συμβουλίου, δι' ης δηλοί κατηγορηματικώς ότι υπέβαλε την παραίτησιν, προς τον σκοπόν δε τούτον ανήλθεν ο κ. Λ. Πιερίδης τη παρελθούση Πέμπτη εις Λευκωσίαν".

(Μεταγλώττιση)

"Ο κ. Λουκής Ζ. Πιερίδης, από τη Λάρνακα, ο οποίος ως γνωστό διωρίστηκε από την Κυβέρνηση ως μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου απηύθυνε τελευταία στον Μ. Αρχιεπίσκοπο, ως πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου, επιστολή σε απάντηση γράμματος το οποίο του είχε αποστείλει το Εθνικό Συμβούλιο, με το οποίο του υποδείκνυε ότι η αποδοχή της θέσης του Εκτελεστικού Συμβουλίου είναι επιζήμια για την Κυπριακή υπόθεση.

Παρ όλον ότι ο κ. Λ. Ζ. Πιερίδης κατ' αρχή δήλωσε ότι θα υπέβαλλε παραίτηση, με την επιστολή του προς τον Μ. Αρχιεπίσκοπο υποβάλλει νέες σκέψεις του στο Εθνικό Συμβούλιο και δηλώνει ότι δεν θεωρεί επί του παρόντος πρόσφορο να παραιτηθεί.

Το Συμβούλιο απηύθυνε απαντητική επιστολή στον κ. Λ. Ζ. Πιερίδη, με την οποία υποδεικνύει σ' αυτόν ότι λόγοι εθνικοί επιβάλλουν την παραίτηση του από το αξίωμα του ως μέλους του Εκτελεστικού Συμβουλίου. Οπως μας γράφει ο εκ Λάρνακος ανταποκριτής μας, ο οποίος τυγχάνει καλώς πληροφορημένος, ο κ. Λουκής Πιερίδης απηύθυνε χθες επιστολή στο Μ. Αρχιεπίσκοπο, ως Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου, με την οποία δηλώνει κατηγορηματικά ότι υπέβαλε την παραίτηση, προς τον σκοπό δε αυτό πήγε ο κ. Λ. Πιερίδης την παρασμένη Πέμπτη στη Λευκωσίαν".

Μια άλλη ενέργεια του Εθνικού Συμβουλίου ήταν

να ζητήσει από τον πρώην πρωθυπουργό της Ελλάδας Ελευθέριο Βενιζέλο που βρισκόταν αυτή την περίοδο στο Λονδίνο και ενεργούσε, παρά την αποτυχία του στις εκλογές του **1921**, υπέρ των ελληνικών δικαιών, ιδιαίτερα μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, να αναλάβει τον χειρισμό του Κυπριακού ζητήματος. Ο ίδιος όμως αρνήθηκε τονίζοντας ότι το Κυπριακό αντιμαχόταν προς τα υπόλοιπα εθνικά ζητήματα και ότι εκείνη τη στιγμή περιήγαγε δίσκον επατείας για την Ελλάδα και δεν μπορούσε να κάμει τίποτε για την Κύπρο.

Ωστόσο ειδοποίησε τους Κυπρίους ότι μπορούσαν να εργασθούν μόνοι τους.

Το Βενιζέλο συνάντησε για τον σκοπό αυτό ο παραιτηθείς βουλευτής Νεοπτόλεμος Πασχάλης που βρισκόταν στο Λονδίνο.

Ο Πασχάλης Κωνσταντινίδης μετέδιδε στην εφημερίδα "Ελευθερία" της Λευκωσίας στις **19/1 Νοεμβρίου 1922**:

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, **27** Οκτωβρίου **1922**, ώρα **12.25** μ.μ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Λευκωσίαν.

"Εσχον σήμερον συνέντευξιν μετά του Βενιζέλου διά να μάθω την γνώμην του ως προς το Κυπριακόν ζήτημα, κατόπιν που η Κύπρος ανέθεσε εις αυτόν επισήμως, διά του Εθνικού Συμβουλίου, όπως την αντιπροσωπεύση και χειρισθή ως ο ίδιος γνωρίζει καταλληλότερον το ζήτημά της.

Ο Βενιζέλος απαντών εις τα ερωτήματά μου προέβη εις τας ακόλουθους δηλώσεις:

"Μοι είναι αδύνατον να αντιπροσωπεύσω την Κύπρον και αδύνατον μοι είναι να ανοίξω το στόμα μου ή να ενεργήσω διά το Κυπριακόν ζήτημα. Οι Κύπριοι δύνανται να εργασθώσι κεχωρισμένως διά την υπόθεσιν των δι' ιδίας Αντιπροσωπείας".

Ν. ΠΑΣΧΑΛΗΣ

(Μεταγλώττιση)

"Είχα σήμερα συνέντευξ με το Βενιζέλου για να μάθω τη γνώμη του ως προς το Κυπριακό ζήτημα, κατόπιν που η Κύπρος ανέθεσε σε αυτόν επίσημα, διά του Εθνικού Συμβουλίου, όπως την αντιπροσωπεύσει και χειρισθεί όπως ο ίδιος γνωρίζει καταλληλότερο το ζήτημά της.

Ο Βενιζέλος απαντώντας στα ερωτήματά μου προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις:

"Μου είναι αδύνατο να αντιπροσωπεύσω την Κύπρο και μου είναι αδύνατο να ανοίξω το στόμα μου ή να ενεργήσω για το Κυπριακό ζήτημα. Οι Κύπριοι μπορούν να εργασθούν χωριστά για την υπόθεσή τους με δική τους Αντιπροσωπεία".

Εξ άλλου ο κύπριος δημοσιογράφος Χρ. Χουρμούζιος ο οποίος αυτή την περίοδο βρισκόταν στο Λονδίνο τηλεγραφούσε στην ίδια εφημερίδα την επομένη:

ΛΟΝΔΙΝΟΝ 28 Οκτωβρίου 1922, 2.15 μ.μ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Λευκωσίαν

"Ο Νεοπτόλεμος Πασχάλης συνωμίλησε χθες μετά του Βενιζέλου, οποίος εξέθεσεν ελευθέρως τας σκέψεις του επί του Κυπριακού ζητήματος όπως ανακοινωθώσιν αυτά εις τους Κυπρίους.

Ο Βενιζέλος εδήλωσε τα εξής:

"Παρεκλήθην υπό των Κυπρίων να αντιπροσωπεύσω την Νήσον. Η θέσις μου δεν επιτρέπει τούτο, καθ' όσον ανέλαβον έργον όπως αποσοβήσω μεγαλητέρας συμφοράς. Φρονώ ότι υπό τας υφισταμένας σήμερον συνθήκας το κυπριακόν ζήτημα αντιμάχεται προς τα λοιπά ζητήματα. Η Αγγλία είναι η μόνη δυναμένη να υποστηρίξη τον ελληνισμόν. Αλλ' οι Κύπριοι πρέπει ελεύθεροι να ενεργήσουν κεχωρισμένως δι' Αντιπροσπείας.

Ατυχώς από νικητού εγώ περιάγω σήμερον τον δίσκον της επαιτείας. Είναι ανάγκη πλέον όχι

ψηφισμάτων φιλανθρωπικής πολιτικής, αλλά συστηματικής εργασίας, όπως περιορισθή παν ό,τι είναι δυνατόν."

ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ

(Μεταγλώττιση)

"Ο Νεοπτόλεμος Πασχάλης συνομίλησε χθες με τον Βενιζέλο, οποίος εξέθεσε ελεύθερα τις σκέψεις του επί του Κυπριακού ζητήματος όπως ανακοινωθούν αυτές στους Κυπρίους.

Ο Βενιζέλος δήλωσε τα εξής:

"Παρακλήθηκα από τους Κυπρίους να αντιπροσωπεύσω τη Νήσο. Η θέση μου δεν επιτρέπει τούτο, καθ' όσον ανέλαβα έργο όπως αποσοβήσω μεγαλύτερες συμφορές. Φρονώ ότι υπό τις υφιστάμενες σήμερα συνθήκες το κυπριακό ζήτημα αντιμάχεται προς τα λοιπά ζητήματα. Η Αγγλία είναι η μόνη που μπορεί να υποστηρίξει τον ελληνισμό. Αλλά οι Κύπριοι πρέπει να ενεργήσουν ελεύθεροι χωριστά με Αντιπροσπεία.

Ατυχώς από νικητής εγώ περιάγω σήμερα το δίσκο της ζητιανιάς. Είναι ανάγκη πλέον όχι ψηφισμάτων φιλανθρωπικής πολιτικής, αλλά συστηματικής εργασίας, όπως περιορισθεί κάθε τι που είναι δυνατό".